

SUOMEN PUNAISEN RISTIN OSASTOJEN JOHTOSÄÄNTÖ

Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin valtuuston kokouksessa 17. päivänä marraskuuta 2017:

1 luku. Yleisiä määräyksiä

1 § Osastojen tehtävät

Osaston tehtävänä on SPR-asetuksen 2 ja 3 §:n säännöksiä sekä järjestön peruseriaatteita noudattaen:

- 1) edustaa osaltaan kansainvälistä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikettä paikallisesti;
- 2) ottaa vastaan järjestön toiminnasta kiinnostuneet ja etsiä heille heidän taitojensa mukaisia tehtäviä järjestössä;
- 3) tarjota jäsenille ja vapaaehtoisille toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksia;
- 4) kanavoida ja toteuttaa hätätilanteissa Punaisen Ristin kotimaan apua alueellaan;
- 5) kehittää ja ylläpitää järjestöllistä toimintavalmiutta ja vapaaehtoista auttamisvalmiutta;
- 6) vastata äkillisiin avuntarpeisiin ajantasaisen valmiussuunnitelmansa mukaisesti; sekä
- 7) mahdollisuuksien mukaan tuottaa erityispalveluita paikallisista tarpeista lähtien.

Osaston tulee noudattaa toiminnassaan järjestön sääntöjä, työjärjestystä, taloussääntöä ja johtosääntöjä sekä järjestön valtakunnallisten ja alueellisten toimielinten päätöksiä.

2 § Osastojen yhteistyö ja työnjako

Auttamisvalmiuden ja vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi osastojen tulee tarvittaessa sopia tehtäviensä hoitamisesta yhteistyössä, perustaa tätä varten yhteisiä toimintayksiköitä tai toimintaryhmiä sekä asettaa tätä varten tarpeelliset toimielimet.

Samalla alueella toimivat osastot sopivat keskenään tarkoituksenmukaisesta työnjaosta. Jos osastot eivät ole työnjaosta sopineet, piirin hallitus ratkaisee erimielisyydet kuultuaan asianomaisten osastojen hallituksia.

3 § Osaston kielet

Yksikielisissä osastoissa asiakirjat on laadittava osaston kielellä. Kaksikielisissä osastoissa asiakirjat on laadittava osaston jäsenistön enemmistön kielellä ja käännettävä tarvittaessa jäsenistön vähemmistökielille.

Kokouskutsu kaksikielisen osaston kokoukseen on lähetettävä suomen- ja ruotsinkielisinä sekä saamenkielisissä osastoissa saamenkielellä.

Kaksikielisessä osastossa osaston kokouksen esityslistat sekä toimintasuunnitelma, talousarvio, toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on pidettävä saavilla kummallakin kielellä.

2 luku. Osaston kokous

4 § Osaston kevätkokous

SPR-asetuksen 27§:ssä tarkoitetussa osaston kevätkokouksessa:

- 1) kokouksen avaa osaston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka heidän estyneinä ollessaan iältään vanhin läsnä oleva osaston hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri;
- 3) valitaan kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle vähintään kaksi ääntenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksen osanottajat ja vahvistetaan heidän äänioikeutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen esityslistasta ja tarvittaessa työjärjestyksestä;
- 8) merkitään tiedoksi mahdolliset huomionosoitukset ja ilmoitusasiat;
- 9) päätetään SPR-asetuksen 30 §:n 1 momentin asettamissa rajoissa osaston hallituksen muiden jäsenten lukumäärästä;
- 10) asetetaan tarvittaessa osaston syyskokouksessa suoritettavia vaaleja valmisteleva vaalitoimikunta;
- 11) esitellään kokoukselle osaston hallituksen antama osaston edellisen toimintavuoden toimintakertomus, joka pitää sisällään osaston hallituksen katsauksen osaston toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta, ja edellisen tilikauden tilinpäätös sekä osaston toiminnantarkastajan tai tilintarkastajan antama toiminnantarkastus- tai tilintarkastuskertomus;
- 12) päätetään osaston tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä osaston hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 13) käsitellään osaston ehdotukset piirin toiminnan painopistealueiksi sekä yleiskokousvuosina järjestön yleiskokouksessa hyväksyttävän järjestön toimintalinjauksen tavoitteiksi;
- 14) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista; ja
- 15) päätetään kokous.

5 § Osaston syyskokous

SPR-asetuksen 27§:ssä tarkoitetussa osaston syyskokouksessa:

- 1) kokouksen avaa osaston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka heidän estyneinä ollessaan iältään vanhin läsnä oleva osaston hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri;
- 3) valitaan kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle vähintään kaksi ääntenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksen osanottajat ja vahvistetaan heidän äänioikeutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen esityslistasta ja tarvittaessa työjärjestyksestä;
- 8) merkitään tiedoksi mahdolliset huomionosoitukset ja ilmoitusasiat;
- 9) hyväksytään osaston toimintasuunnitelma ja vahvistetaan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja kuullaan osaston hallituksen katsaus osaston toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta;
- 10) valitaan joka toinen vuosi osaston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi;
- 11) valitaan osaston hallitukseen erovuoroisten tilalle muut osaston hallituksen jäsenet seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi;
- 12) valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja, tai niissä osastoissa, joilla on tilintarkastuslain (1141/2015) mukainen velvollisuus valita tilintarkastaja, valitaan tilintarkastuslain mukaiset tilintarkastajat;
- 13) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista; ja
- 14) päätetään kokous.

Osaston on annettava 1 momentin 10)- ja 12)-kohdassa valitut henkilöt tiedoksi pääsihteerille oman piiritoimiston kautta pääsihteerin vahvistamalla tavalla joulukuun loppuun mennessä.

6 § Osaston vaalitoimikunta

Osaston syyskokouksessa suoritettavien vaalien valmistelua varten voidaan osaston kevätkokouksessa asettaa vaalitoimikunta. Tällöin noudatetaan soveltuvin osin piirin vaalitoimikuntaa koskevia piirien johtosäännön määräyksiä.

3 luku. Osaston hallitus, luottamustoimet ja toiminnanjohtaja

7 § Osaston hallituksen tehtävät

Osaston hallituksen tehtävänä on:

- 1) kutsua koolle ja valmistella osaston kokous ja päättää kokouksen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) kehittää ja ohjata osaston toimintaa;
- 3) huolehtia osaston omaisuuden ja talouden hoidosta ja siitä, että osaston varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty;
- 4) huolehtia jäsenhankinnasta omalla alueellaan sekä pitää säännöllisesti yhteyttä jäseniin;
- 5) ottaa ja erottaa osaston työntekijät ja määrätä heidän tehtävistään;
- 6) nimetä osaston sihteeri, tiedottaja, keräysjohtaja ja osaston kotimaan avun yhteyshenkilö sekä osaston muut yhteys- ja avainhenkilöt ja huolehtia heidän perehdyttämisestään;
- 7) valita osaston rahastonhoitaja;
- 8) valita osaston edustajat järjestön yleiskokoukseen sekä piirin kokoukseen;
- 9) päättää osaston toimintayksiköiden perustamisesta ja muista niitä koskevista asioista;
- 10) vastata alueellaan Punaisen Ristin valmiussuunnittelusta;
- 11) asettaa tarvittaessa keskuudestaan tai muista henkilöistä alaisiinsa laitoksiin johtokunnat ja määrätä niiden toiminnoista;
- 12) valvoa osaltaan paikallisesti, että Punaisen Ristin, Punaisen Puolikuun ja Punaisen Kristallin nimeä ja tunnusta ei käytetä säännösten vastaisesti;
- 13) huolehtia muista niistä osaston hallituksen tehtävistä, joista säädetään SPR-asetuksessa ja määrätään työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä; sekä
- 14) käsitellä muita vastaavanlaisia asioita.

Osaston hallitus voi asettaa keskuudestaan tai muista henkilöistä määräämäänsä tehtävää varten valio- tai toimikuntia taikka työryhmiä, joissa jäsenyys on määräaikainen.

Osaston on annettava 1 momentin 6)- ja 7)-kohdassa valitut henkilöt tiedoksi pääsihteerille oman piiritoimiston kautta pääsihteerin vahvistamalla tavalla tammikuun loppuun mennessä. Samalla tavalla samassa yhteydessä on annettava tiedoksi SPR-asetuksen 21 §:n 3 momentissa tarkoitetut osaston hallituksen keskuudestaan valitsevat nimenkirjoittajat.

8 § Osaston hallituksen kokoontuminen

Osaston hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta. Jos osaston hallitus ei ole toisin sopinut, kokouksesta on ilmoitettava hallituksen jäsenille viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

Osaston hallitus voi sopia sähköisestä kokouksesta sekä siitä, että sen kokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Osaston hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, kun osaston hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai kun vähintään kolme osaston hallituksen jäsenistä sitä puheenjohtajalta tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajalta vaatii. Osaston hallituksen ylimääräisessä kokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka osaston hallitus on kokoukselle esittänyt.

9 § Osaston puheenjohtaja

Osaston puheenjohtajan tehtävänä on erityisesti:

- 1) johtaa osaston hallituksen työskentelyä;
- 2) valvoa osaston hallituksen päätösten toimeenpanoa;
- 3) toimia toiminnanjohtajan, mikäli sellainen on nimetty, ja muun palkatun henkilöstön esimiehenä ja valvoa näiden toimintaa; sekä
- 4) huolehtia muualla järjestön säännöissä säädetyistä sekä työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä määrätyistä tehtävistä.

10 § Luottamushenkilöiden valinta ja toimikaudet osastojen yhdistyessä tai jakaantuessa

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa osasto on yhdistynyt olemassa olevan osaston kanssa, sen osaston, johon toinen osasto on yhdistynyt, hallituksen jäsenet jatkavat toimikautensa loppuun saakka, ellei yhdistymisen jälkeen syntyneen osaston kokous toisin päättä.

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa kaksi tai useampi osastoa on yhdistynyt perustamalla uuden osaston, uuden osaston on kuukauden kuluessa osaston perustamisesta kutsuttava koolle ylimääräinen osaston kokous, jossa valitaan osaston hallitus.

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa osasto on jakaantunut useammaksi osastoksi, uusien osastojen on kuukauden kuluessa osaston perustamisesta kutsuttava koolle ylimääräinen osaston kokous, jossa valitaan osaston hallitus.

Osaston luottamushenkilöiden toimikausien määrää laskettaessa toimikausina otetaan huomioon jakautuneen tai yhdistyneen osaston luottamustoimessa toimitut kaudet.

11 § Osaston toiminnanjohtaja

Osastolle voidaan ottaa toiminnanjohtaja. Osaston toiminnanjohtajan valinnan yhteydessä osaston hallitus määrittelee toiminnanjohtajan valtuudet ja vastuut. Toiminnanjohtaja toimii esittelijänä osaston hallituksen kokouksessa ja hänen vastuuseensa sovelletaan Suomen Punaisen Ristin työjärjestyksen esittelijää koskevia määräyksiä.

12 § Osaston toiminnanjohtajan ottaminen ja erottaminen

Ennen päätöksentekoa osaston toiminnanjohtajan ottamisesta ja erottamisesta on kuultava piirin toiminnanjohtajaa.

Osaston toiminnanjohtajan toimen tullessa avoimeksi osaston hallituksen on julistettava toimi haettavaksi julkisesti 30 päivän kuluessa. Osaston hallituksen on nimitettävä toiminnanjohtaja niistä henkilöistä, jotka ovat määräajassa hakeneet tointa.

Jos toiminnanjohtajan tointa määräajassa hakeneiden joukossa ei ole henkilöä, joka voidaan nimittää tehtävään, osaston hallituksella on oikeus, kuultuaan piirin toiminnanjohtajaa, kutsua toiminnanjohtajaksi harkintansa mukaan tehtävään sopivaksi katsomansa henkilö.

13 § Päätösten toimeenpano ja toimivallan siirtäminen

Osaston hallituksen päätösten toimeenpanosta vastaa osaston hallitus tai osaston toiminnanjohtaja.

Osaston hallitus voi siirtää toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen, ratkaisemisen ja toimeenpanon alaiselleen toimintayksikölle, osaston työntekijälle tai muulle osaston toiminnassa mukana olevalle henkilölle.

Osaston hallituksen siirtäessä toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen ja ratkaisemisen on päätös siirrosta tehtävä kirjallisesti, ellei asia ole vähäinen. Päätöksestä on käytävä selville delegoinnin toiminnallisten ja taloudellisten vastuiden rajat sekä raportointivelvollisuus ja muut mahdollisesti annetut ohjeet.

4 luku. Osaston hallinto

14 § Osaston toiminnan suunnittelu

Osaston hallituksen on huolehdittava, että osastolle laaditaan vuotuinen toimintasuunnitelma, jonka osaston syyskokous hyväksyy.

Osaston toimintasuunnitelmassa toteutetaan järjestön yleiskokouksen hyväksymää toimintalinjausta, järjestön vuotuisessa toimintasuunnitelmassa vahvistettuja painopistealueita sekä yhteisiä tavoitteita alueellisten ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

15 § Osaston toiminnan ja talouden seuranta

Osastot lähettävät osastonsa tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, toiminnantarkastuskertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen sekä jäljennöksen tarkastetusta kevätkokouspöytäkirjastaan piirinsä toiminnanjohtajalle huhtikuun 15. päivään mennessä.

Osastot lähettävät osastonsa toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä jäljennöksen tarkastetusta syyskokouspöytäkirjastaan piirinsä toiminnanjohtajalle joulukuun loppuun mennessä.

16 § Tilintarkastajat ja toiminnantarkastus

Osastoilla, joilla ei ole tilintarkastuslain (1141/2015) mukaista tilintarkastajaa, on oltava toiminnantarkastaja.

Toiminnantarkastajan ja toiminnantarkastuksen osalta muutoin noudatetaan soveltuvin osin yhdistyslain (503/1989) säännöksiä.

Järjestön hallitus voi antaa toiminnantarkastuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta ohjeita.

17 § Osaston omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisesta eräissä tapauksissa

SPR-asetuksen 24 ja 26 §:ssä säädetyissä tapauksissa omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisessa otetaan huomioon, että:

- 1) omaisuus jaetaan osastojen tai osastojen osien jäsenluvun, pinta-alan, asukasluvun tai muun kohtuullisen perusteen mukaan;
- 2) omaisuus tai muu oikeus, joka on tullut osaston omaksi lahjana tai testamentilla ja joka on määrätty käytettäväksi erityiseen tarkoitukseen, käytetään tuohon tarkoitukseen sopivalla tavalla;
- 3) kiinteä omaisuus, joka on aiottu yksinomaan tai pääasiallisesti erityisen laitoksen tai alueen hyödyksi, annetaan sille osastolle, johon tuo laitos tai alue tulee kuulumaan; ja
- 4) muu omaisuus annetaan sille osastolle, jolle se laatunsa puolesta tai muuten oikeuden ja kohtuuden mukaan katsotaan parhaiten kuuluvaksi.

Velkoja ja muita sitoumuksia jaettaessa otetaan huomioon, että:

- 1) velka, joka rasittaa omaisuutta taikka on sen hyväksi syntynyt, siirretään samalle osastolle kuin omaisuuskin;
- 2) muu velka on jaettava osastojen kesken sen mukaan kuin ne ovat omaisuuttakin saaneet;
- 3) velkaa ja muita sitoumuksia ei saa saamamiehen suostumuksetta siirtää tai jakaa; ja
- 4) jos velka tai muu sitoumus 3) kohdassa tarkoitettusta syystä jää jakamatta, vastaavat siitä kaikki ne osastot, joiden alueeseen sisältyy osia siitä osastosta, jonka velasta tai muusta sitoumuksesta on kysymys.

5 luku. Voimaantulo

18 § Voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2018. Tällä johtosäännöllä kumotaan valtuuston 12. päivänä toukokuuta 2006 vahvistama Suomen Punaisen Ristin osastojen johtosääntö muutoksineen.